

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane celoletno . . . 180 K
mesečno . . . 15
za zased. ozemlje . . . 300
za inozemstvo . . . 40

Oglasi za vsak mm vršne
stolpca (58 mm) . . . 2 K
mali oglasi do 30 mm
stolpca (58 mm) . . . 1

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72

Upravištvo:

Bodna ulica št. 6
Telefon št. 38.

Račun kr. pošt. ček. urada
šte. 11.842

Ljubljana, 11. decembra.

Odkrite karte! Klerikalna stranka hiti z vihrajočimi zastavami v tabor vojske, ki se zbira, da poizkusi naskok na narodno in državno edinstvo. Z velikimi naslovi naznanja klerikalno časopisje, da je SLS proti prisegi kralju, zahteva federacijo jugoslovanskih narodov ter proglašuje republikanski program, češ republikanska oblika države je za Jugoslavijo najbolj primerna.

Ali naj dokazujemo pravi značaj klerikalne politike? Treba je spoštovati vsako politično prepričanje in daleč je od nas, da bi prištevati na pr. socialne demokrate med sovražnike naroda, ker so načelni republikanci. Toda republikanstvo naših klerikalcev ima svoje kralje v nasprotstvu do edinstva naroda in države in klerikalni zastavonoše republikanizma so ljudje, ki so bili pod Avstrijo navdušeni monarhisti in gledali na republikanca kot na brezverca ali vsaj duševno zmešanega človeka. To so tisti ljudje, ki propagirajo republikansko idejo s tem, da pripovedujejo, da je Republika sestra pokojne avstrijske cesarice Elizabete in da bo zopet dobro na zemlji, kadar ona zasede prestol. To so možje, katerih voditelj kot minister predpisuje prisego zvestobe kralju, kot strankar pa protestira proti temu »atentatu na ljudsko voljo«. To so politiki, ki nosijo odličja Karagorgevega doma, za hrblom vladarja pa figo kažejo.

In njihov ustavni program? Sami so ga označili in obsodili. »Zločinski je v sedanjih razmerah sprožiti vprašanje, ki stresa temelje države. Zločin je razviti propagando za republiko. Kdor je za državljansko vojno, naj bo republikanec« in o edini sreči za »južne Slovence«, kakor nas je prekrstil klerikalni vzor, gospod Radič, pravijo zopet sami: »Federalizacijo imajo v svojem programu samo reakcionarni elementi. Zgledi Nemčije, Švice, Zedinjenih držav ne povedo ničesar. V Nemčiji je federalizem samo koncesija srednjeveškemu fevdalizmu, Švica je mala državica treh raznih narodov, ki nima pred seboj velikih nalog kakor jih ima naša, v Zedinjenih državah je pa samo prepričanje o imenu, kajti ravno zadeve, ki jih hočemo, da bodo skupne, so tam centralizirane.«

Tako piše o klerikalnem programu telesni organ ministra Korošca, mariborska »Straža« — seveda ne danes, nego takrat, ko je gospod Korošec skupaj z zajedničarji in radikalcem vodil krmilo države in imel Slovenijo v zakupu. Takrat so bili klerikalci prepričani, da ljudstvo globoko razumeva razliko med neprijateljsko, staro reakcionarno in svojo novo demokracijo monarhijo, katere vladarjev Karagorgjevičev »se z vedno večjo ljubeznijo oklepa«. Takrat so indignantno in zasmehljivo pisali o ljudeh à la Brejci, škof Jeglič, dr. Korošec, ki so položili prisego zvestobe jugoslovanskemu vladarju, pa se izkazali, da so bili samo pogojni monarhisti, podobni devicam — pravi »Straža« —, ki trdijo, da hočejo ostati deviške, dokler ne dobijo prilike za greh. Danes, ko je gotovo dejstvo, da se lepi časi letošnje spomladi ne vrnejo več, so možje, junaki, ki »naravnost in brez strahu«, zavedajo se dolžnosti, katere izvirajo iz njihovega »socialnega programa« uveljavljajo »voljo ljudstva« in napovedujejo, da bodo, ako se tako zgodi, morda trpeli monarhijo, sprejeli pa nikdar. Stari habsburški hlapci!

Razkrinkali so svoje današnje politiko že v marcu. Že takrat so nam v »Straži« povedali, kaj imamo o njih soditi, kadar obnovijo špekulacijo izza novembra 1918.

Mi tej naprej izrečeni samoobsodbi nimamo ničesar dodati.

Ban Laginja demisijoniral. Hrvatska ostane brez bana?

Beograd, 11. dec. Za danes dopoldne ob 11. je bila napovedana ministrska seja, kateri bi imel prisotnosti tudi ban dr. Laginja. Ker pa ban dr. Laginja zaradi zamude vlaka ni prišel v Beograd ob določenem času, se je seja vršila ob 15. popoldne. Popoldanski seja je že prisostvoval ban dr. Laginja, ki je poročal o dogodkih na Hrvatskem in obenem podal svojo demisijo. Nato je sledila kratka debata, ki se je končala s sklepom, da se demisija sprejme. Glede imenovanja novega bana na Hrvatskem so bila mnjenja med

ministri različna. Vprašanje hrvatskega bana se bo rešilo bržkone na ta način, da bo imenovan ban doktor Laginja vrši banjske dolžnosti dr. Bošnjak. Kot najstarejši banjski svetnik, ker prvi netavni načrt ne predvideva banjskega položaja na Hrvatskem. Dr. Bošnjak naj bi opravljal banjske posle, dokler se ne sprejme nova ustava in ne uvede nov red v najstarejši državni upravi.

Beograd, 11. decembra. (Izv.) Podban dr. Milan Roje je ozirom na svojo izvolitev poslanca dal

Pred ovržitvi o konstituanke.

Beograd, 11. decembra. (Izv.) Na stari vojašnici sedmega pešpolka, ki je adaptirana za parlament, bo jutri zapopolnala jugoslovanska trobojnica, znak, da se prične pomembna epoha našega državnega življenja, delovanje ustavotvorne skupščine. Beograd sam bo v zastavah, prestolnica se zaveda velikega momenta. V poslopu konstituanke je že nekaj dni vro živahno. Z veliko naglico so se izvršila adaptacijska dela in še danes vidiš po hodnikih poleg poslancev hiteti rokodelci, ki dovršujejo ureditev zbornice in klubskih prostorov. Poslanci so zbrani mnogoštevilno. Vsi so še vneti v izvrševanju komaj prevzetih dolžnosti in redke so izjeme, ki se že za prvo sejo ustavotvorne skupščine ne brigajo. Vse skupine so se že konstituirale ali vsaj pripravljajo svojo parlamentarno organizacijo. Le ene stranke ne bo jutri v zbornici: Radičevci so ostali doma in kakor izgleda, so odločeni, da negirajo veljavnost ustavotvorne skupščine in njeno kompetenco, sklepali o ustavi. Konstituanca kaže precej novo lice in mnogo politike, ki so v Narodnem predstavništvu igrali veliko vlogo, ni videti več v kulicah. Način, kako se dela politika, pa se izgleda tudi v ustavotvorni skupščini, ni mnogo spremenil. Stara nasprotstva so preživela volitve in vprašanja, ki so igrala odločilno vlogo pred meseci, stojijo tudi danes v ospredju. Še vedno so predstavniki konservativne politike v državi srbski radikali in še vedno so demokratski voditelji in eksponenti vseh onih struj, ki so za moderno politično in socialno ureditev Jugoslavije. Ob 10. uri dopoldne bo jutri minister za konstituantno proglasil ustavotvorno skupščino za odprto in pozval g. Nikolo Pašića, da kot najstarejši poslanec prevzame predsedstvo. G. Pašić bo v primerem nagovoru poudaril pomen ustavotvornega dela in pozdravil zastopniki naroda. Nato se bo po starem običaju vršilo slovesno blagodarjenje v cerkvah. V ponedeljek si konstituant po posameznih oddelkih izbere dvajsetčlanski verifikacijski odbor, ki takoj prične s pregledovanjem volilnih spisov, izročeni mu od državnega odbora. Med tem časom se plenarne seje ustavotvorne skupščine ne vršijo. Cim bi sestavil verifikacijski odbor spis onih poslancev, katerih mandat so neizpodbijani, kar se bo izvršilo gotovo že do srede tedna, se seštevajo zopet plenarna seja ustavotvorne skupščine, v kateri prevzame predsedstvo predsednik verifikacijskega odbora. Pod vodstvom tega drugega provizoričnega predsednika se izvrši formalna verifikacija neizpodbijanih mandatov in raz-

prava o izpodbijanih mandatih, ki pa ne sme trajati več nego tri dni. Cim bo verifikacija izvršena, položijo poslanci ustavotvorne skupščine po novem poslovniku predpisano prisego: »Jaz N.N. prisegam pred Bogom in vsem, kar mi je po zakonu najsvetejše in na tem svetu najmilejše, da bom v svojem poslanem delu deloval za dobro kralja in edinstvo države po svoji duši.«

Šele ko bodo te uvodne formalitete opravljene, se izvrši konstituiranje ustavotvorne skupščine. Negotovo je še, katera stranka bo postavila kandidata za predsednika, radik. ali demokratski. Imenovanje raznih oseb je le po naviljanje imen, ki so že v preteklem narodnem predstavništvu igrala svojo vlogo pri kandidaturah za predsedništvo parlamenta.

V sredi političnih razgovorov stoji seveda vprašanje delazmožnosti konstituanke in sestave nove vlade. Navzlic temu težkočam prevladuje optimistično naziranje. Zlasti se na demokratski strani poudarja, da je treba sedaj za vsako ceno zapostaviti vsa druga vprašanja potrebi koalicije strank, ki so za naglo izvedbo načel vladinega ustavnega projekta. Odsotnost Radičeve stranke kazi sicer razpoloženje, ali ne more spodkopati globokega prepričanja, da bodo vsi naklepi, ki se snujejo v zadnjem trenutku proti državnemu edinstvu, žalostno propadli. Argumenti Radičevcev, da predstavljajo polovico naroda v Banovini, ne pomenijo nič. Volitve v ustavotvorno skupščino se niso vršile po plemenih in ne po historičnih pokrajinah, nego po volilnih okrožjih. V konstituantu ne sedijo ne predstavniki Srbije, ne Hrvatske, ne Slovenije, temveč le poslanci jugoslovanskega naroda iz raznih volilnih okrožij. Mnogo se razpravlja o preokretu slovenske klerikalne politike, začenjen pa vzbuja seveda, da g. Korošec kot šef stranke, ki odklanja prisego zvestobe kralju in proglašuje republikanski program, še vedno sedi v svetu jugoslovanske krone.

Iz parlamentarnih klubov.

Beograd, 11. decembra. (Izv.) Davidovič je na popoldanski seji demokratskega kluba poročal o svojih konferencah, nakar je klub izvolil anketno komisijo, ki naj preišče, kako je ponekod prišlo do dvojnih dem list, in ustavni odbor obstoječ iz 14 članov v katerem se nahajajo med drugimi dr. Žerjev, dr. Kumanudi, dr. Veljković, Voja Marinković, dr. Tomljenović, Juraj Demetrovič, dr. Budisavljevič.

Beograd, 11. decembra. (Izv.) Danes se je konstituiral Zemljoradniški klub, kateremu pripadajo srbski, bosanski in slovenski samostojni kmetje. Za predsednika je izvoljen Avramović.

Beograd, 11. decembra. (Izv.) Pri Vukovaru so potegnili iz Donave 16 otroških trupel. Domneva se, da gre tu za politične umore, ki so bili izvršeni na Madžarskem.

Beograd, 11. decembra. (Izv.) V Makedoniji se opaža teroristična bolgarska propaganda, ki izvira iz Sofije, kjer so pričeli izdajati irredentski bolgarski list »Avtonomija Makedonije«.

Klerikalci gredo iz konstituanke?

Beograd, 11. dec. (Izv.) Klerikalni klub je danes sklenil, da ne priznava razglasenega poslovnika za konstituantno ter da na podlagi tega poslovnika ne bo sodeloval v ustavotvorni skupščini. Ta sklep se jutri sporoči v seji konstituanke. Dr. Korošec, ki je kot minister podpisal poslovnik in kateremu je klub na ta način izrekel pozaupnico, je bil izvoljen za — predsednika kluba.

Beograd, 11. decembra. (Izv.) Minister Korošec se današnje seje ministrskega sveta ni udeležil. Sporočil je, da je zadržan za važnimi posvetovanji in da bo pismeno naznanil, ali mora še sodelovati v kabinetu.

Klerikalci se pogajajo z Radičem.

Zagreb, 11. decembra. (Izv.) Iz Radičeve okolice izvem: Radič se je odločil, da ne gre v konstituantno. Sedaj se trudi, da ustvari blok strank, ki so proti državnemu edinstvu in bi se pridružile njegovi izjavi, da ne primajo akta državnega ujedinenja od 1. decembra 1918. Klerikalna stranka se pogaja z Radičem v svrhu kooperacije. Kot njen zaupnik se mudi v Zagrebu posl. Fra Didak Buntić, ki je opetovano konferiral z Radičem. Voditelj HRSS stavi za predpogoj ponudene mu zveze, da klerikalci ne primajo prisego zvestobe kralju in narodnemu edinstvu ter izvajajo tudi konsekvence, t. j. zapustijo ustavotvorno skupščino.

Zagreb, 11. decembra. (Izv.) V tujakajni javnosti se govori, da namerava Radič odpotovati v Pariz, da zainteresira poslaniško konferenco za svojo republiko.

Zagreb, 11. decembra. (Izv.) Hrvatska zemaljska vlada je izdala danes zelo obširen komunik, v katerem polemizira s sklepi, ki so bili sprejeti na kongresu Radičeve stranke dne 8. t. m. Zlasti pobija trditve, da je banovinska Hrvatska postala od dne 28. novembra 1920. seljačka republika, ker je dobil Radič od 93 mandatov 50. Komunique naglašajo, da je banovina Hrvatska stvarno področje kraljevine SHS. Daje se pobija trditve, da je hrvatski sabor dne 29. oktobra 1918. proglasil nezavisnost Hrvatske. Resnica je le, da je hrvatski sabor takrat izročil svojo oblast Narodnemu Vetu nezavisne države SHS. Komunique zavrača tudi trditve, da bi Radičeva stranka pri volitvah dobila večino glasov, in navaja zato uradne številke. Na koncu se pozivljajo seljaki, naj bodo previdni in naj se izogibajo vseh dejanj, zaradi katerih bi mogli priti v nasprotje z obstoječimi zakoni, ker bo vlada znala čuvati njih veljavo.

Muslimani so pametni

Beograd, 11. decembra. (Izv.) Danes se je konstituiral muslimanski klub. Za predsednika je izvoljen poslanec Maglajić, za podpredsednika pa Hrasnica — beg. Po seji kluba je Hrasnica izjavil: Vesti, da se bomo razdvojili, so povsem neresnične. Niti eden izmed nas nima nikake zveze z Radičem. Mi smo monarhisti in smo za državno edinstvo. Odklanjamo avtonomijo, ki bi državo razkomadila, zagovarjamo pa princip decentralizacije državne uprave.

Nova vstaja v Rusiji.

Varšava, 11. decembra. V okolici Poltave je izbruhnila nova ustaja proti sovjetski vladi.

Amerika se zapira proti izseljenikom

Pariz, 11. decembra. Poročila iz Washingtona potrjujejo vesti, po katerih namerava vlada prepovedati vsakojako priseljevanje v Ameriko za dobo dveh let. Ta naredba ima dvojen namen: Hoče napraviti konec ogromnemu naseljevanju japonskih delavcev in izključiti japonsko delavstvo iz ameriških obratov. Med tem časom upa vlada da bo prišlo z Japonsko do sporazuma v vprašanju naseljevanja, da bi se tako bilo mogoče ogniti razdoru med Japonsko in Zedinjen. državami.

Sporazum za sestavo vlade?

Beograd, 11. decembra. (Izv.) Danes dopoldne je obiskal predsednika Demokratskega kluba Davidoviča odlični član radikalne stranke. Nato se je ob 2. popoldne vršil sestanek Davidoviča s Pašićem. Pašić je izjavil, da radikalni stranki razlogi sedanjega težkega položaja še niso povsem jasni. Pripravljen je sodelovati z demokrati, vendar bo treba še nekaj dni, da se izvršijo v klubu pričeta posvetovanja. Pašić bi ne rad zopet stopil v aktivno politiko, ne bo pa se protivil prevzeti poverjeno mu nalogo. On upa, da bo sestava vlade mogoča še v teku verifikacijske debata.

Sestanek Davidoviča z voditeljem kmetijske grupe Avramovičem je bil, jako prisrčen. Avramović je poudarjal, da so kmetje za načela ustavneega načrta. Stavili bodo nekater dodatne predloge gospodarskega značaja. Razgovori se bodo nadaljevali.

Beograd, 11. decembra. (Izv.) Ministra Drinković in Kovačević sta danes izjavila, da sta pripravljena podpisati poslovnik z znano prisego. Oba sta še popoldne original naredbe podpisala.

Kmetje zahtevalo odstop ljubljanske vlade

Beograd, 11. decembra. Zemljoradniški klub je vladi sporočil, da zahteva odstop ljubljanske deželne vlade, v kateri ima vso moč v rokah klerikalna stranka, katere ne uživa zaupanja ogromne večine prebivalstva. Demokrati podpirajo to zahtevo kmetijskih poslancev.

Imenovanje poverjenika.

Beograd, 11. decembra. (Izv.) Prestolonaslednik je podpisal ukaz, s katerim je imenovan dosedanj poverjenik za socialno skrbstvo dr. Vladimir Ravnihar za poverjenika pravosodja pri ljubljanski deželni vladi. Istočasno je minister za socialno politiko Kukovec razrešil dr. Ravniharja dolžnosti pri poverjeništvu za socialno skrb, ki ga prevzame novi poverjenik Ribnikar.

Pomirjenje na Češkem

Praga, 11. decembra. (Izv.) V Pragi je danes mir. Tovarne zopet delajo. Pri večeršnjih spopadih je bilo ranjenih 18 demonstrantov in štirje policisti. Pričakovati je, da se bo huiškanje komunistov nadaljevalo, toda opaža se, da je delavstvo v ogromni večini proti komunističnim agitacijam. Vlada je odločna zatreti vsak poskus izzvati nove nemire.

Amnestija v Dalmaciji.

Split, 11. decembra. Z regentovim ukazom so amnestirani v Dalmaciji vsi, ki so zakrivali kaka kazniva dejanja političnega ali vojaškega značaja na škodo naše kraljevine ali v korist Italije. Enako amnestijo je izdal tudi italijanski kralj za slučaje prestopkov naših ljudi v okupiranem ozemlju Dalmacije.

Amerikanski kapital na Poljskem.

Varšava, 11. decembra. (Izv.) Že nekaj časa se vrše tu pogajanja med poljsko vlado in neko jako močno ameriško finančno skupino. Gre za izročitev poljskih železnice tej skupini. Amerika je predlagala tridesetletno koncesijo proti takojšnjemu izplačilu denarja v gotovini, in sicer v množini, ki bo zadostovala za uravnavanje poljskega državnega proračuna. Poljska vlada pa se mora zavezati, da uredi svoje železniške proge in ves tekoči material. Nadaljnji pogoji še niso znani. Pogajanja so uspela že tako daleč, da se bodo v kratkem pričela neobvezna podrobna posvetovanja.

Obletnica.

Obhajamo drugo obletnico Cankarjeve smrti in čutimo pri tem, da imamo še velike dolžnosti do svojega velikega romarja, ki je hodil pred nami v obljubljeni deželo. Danes ni nikogar več, ki bi ne priznal, da je Cankar največji narodni duh slovenski in da se je v njem izrazila naša trpeča narodna duša. Zato je treba, da živj njegov spomin živo med nami ne v praznih slavošpevih, ampak v njegovih delih: še dolgo, dolgo ne bodo izčrpane misli, ki nam se razodevajo bolj in bolj v vsej svoji resnici. Zato bi bilo primerno, da slave njegov spomin vse šole, kakor so nemške šole slavile Schillerjev spomin: saj je dal Cankar ravno mladini toliko nežnega in lepega, da najdemo drugo malo enakega ali podobnega. Te stvari za mladino bi se morale zbrati v posebni knjigi (deloma so zbrane v knjigi „Moje življenje“) ali pa v več zbirkah, ki bi bile urejene za razne otroške dobe. To je naša prva dolžnost, ki je ne bo težko izpolniti. Na višjih mestih morebiti ne bodo smatrali to za potrebno, zato pa bodo to izvršili oni, ki vedo, kaj pomeni Cankarjevo delo v naši kulturi.

O Cankarju govore najboljše njegove dela: njegove knjige so njegova življenska izpoved. O njem samem do sedaj nimamo večjega dela: Takoj po smrti je izšla mala knjižica „Spomin Ivana Cankarja“ — med letom je izšla Cankarjeva številka „Dom in Sveta“, ki dne izide „Krpanova Kobila“, polemika I. C. Oblaka z dr. Iv. Tavčarjem in v gledalni dobi dobimo „Cankarjev album“, ki bo prinesel spomine njegovih ožjih znancev in prijateljev. Na podlagi teh podatkov bo mogoče sestaviti knjigo o Ivanu Cankarju, ako se bo zdelo potrebno; vemo, da tudi tedaj ne bo še izrečena tista zadnja beseda.

Drugo vprašanje, ki stoji pred nami ob njegovi drugi obletnici, je vprašanje groba. Ivan Cankar leži še vedno v zasebni grobnici pri Sv. Križu in zdi se nam, da to ni prav. Celo ko bi bil član zasebne družine, bi mu dali drugod poseben grob, kot se spodobi človeku, ki je hodil v življenju samosvoja pota. Dolžnost naših pisateljev bi bila, razrešiti to vprašanje. Nam se zdi, da bi bil za njegov grob edini primeren prostor poleg dr. Krekovega groba sredi pokopališča, kjer se že hrani prostor za novo grobnico. Primeren spomenik na njegovem grobu bi spopolnjeval osamel dr. Krekov spomenik in njegovo okolico. Razrešiti čim prej to vprašanje je stvar naše časti: kajti Cankarjevo ime je znano tudi drugod in tujcu bi se čudno zdelo, če bi iskal njegov grob in bi ga našel v zasebni grobnici. Kaj bi mu odgovorili, če bi nas vprašal: zakaj?

Tretje vprašanje je vprašanje spomenika. Takoj po smrti se je začelo nabirati za spomenik, nabralo se je nekaj tisoč in v zbirka se je ustavila: naši kiparji morajo v tujino, ker nimajo dela, mi pa pri svoji potratnosti ne najdemo tistih pas desetisoč kron, ki bi omogočile kiparjem umetniško delo, mestu pa pri primeren okras — ako vzamemo to s tega stališča. Naš Berner, ustvaritelj Trubarja, mora sedeti v pisarni, ko bi lahko klesal Cankarjev spomenik, ako bi se nabrala primerna vsota. Nam se to ne zdi težko, treba je le prav stvar vzeti v roke. Vemo, da so na svetu tudi potrebnejše stvari, nego spomeniki, toda mi nečemo postaviti spomenika osebi, ampak umetnosti in za umetnost. In to je potrebno. Cankar ima danes dovolj častilcev pri nas in po vsej Jugoslaviji, da bi se zbrala vsota, ki bi omogočila, da bi se delo izvršilo. To je nekaj misli ob drugi obletnici Cankarjeve smrti.

Politične beležke

† Vest o demisiji notranjega ministra M. Draškovića, ki jih objavljajo nekateri listi, so kakor smo se informirali, prosta izmišljotina.

† Vprašanje naše severne meje. Kakor smo se informirali, vesti nekaterih listov, da je razmejitvena komisija sklenila revizijo meje med Košnjakom in Sv. Urbanom, niso točne, ker se komisija s tem vprašanjem ni več bavila. V petek popoldne sta se vrnila iz Pariza francoski in japonski delegat razmejitvene komisije, nakar se je vršila popoldne skupna seja. Razpravljalo se je o že znani odločbi glede Mure kot meje. Vprašanje razvodnice Sv. Lovrenca — Sv. Duh, ki je bilo predloženo poslanski konferenci v odločitev, je bilo izročeno posebnemu juridičnemu odseku v presojo. O mejni črti med Sv. Duhom in Lubenbregom, glede katere vlada med našim in avstrijskim stališčem nesoglasje, je razpravljala konferenca dne 9. t. m., vendar pa njeni sklepi še niso znani. Ker ima Mura več postranskih strug, se je vršilo večeraj med našimi in avstrijskimi delegati posvetovanje o glavnem toku reke radi točne določitve meje po glavnem toku. Sporazum še ni bil dosežen, vendar pa se zgodi to gotovo že v najkrajšem času.

† Reško vprašanje se v italijanosti. Med nazori in nameni d'Annunziovih z velikim pesimizmom. Ako se je doslej pričakovalo, da se reši vprašanje na mirnem način, se te nade vpricho zadnjih dogodkov vse bolj zmanjšujejo. Vlada ima baje v rokah dokaze, da vrše d'Annunzijeve agenti v vojski in mornarici protidržavno agitacijo, dezertacija tretje torpedovke je vojaške kroge razburila do skrajnosti, ti krogi krože na vlado pritisk, da s skrajno energijo uveljavi svojo voljo. Poekusi d'Annunzija, da zaneša v vojsko in mornarico duh upornosti in nediscipline, so zmanjšali simpatije italijanskih parlamentarnih krogov, kakor vse italijanske javnosti do d'Annunzija. — Giolittijev organ „Stampa“ pravi: Vlada je stala do poslednjega trenutka na stališču, da doseže miren sporazum. Toda vedno je tudi stala na stališču, da je sporazum z Reko odvisen od rigorozne izvršitve rapalske pogodbe. Ali vesti, ki prihajajo iz Reke, stoje v popolnem nasprotju z miroljubnostjo rimske vlade. d'Annunzio je pokazal javno, da se ne pokori, on kljubuje do skrajnosti med nazori in nameni d'Annunzija z ene in rimske vlade z druge strani, so taka nasprotja, da je v tem trenutku miren in dostojen sporazum nemogoč! Italija mora rešiti reško vprašanje v najkrajšem času, ker sicer je njen ugled v evropskem koncertu za vedno izgubljen, rešitev pa zahteva tudi notranji položaj Italije.

† Jugoslavija in Bolgarija proti Grški? «Narodni Listy» poročajo Beograda, da Stambulinski pripravljajo z dr. Vesničem načrt skupne politike proti Grčiji. Ta politika bo najodločnejše naperjena proti Grčiji z ozirom na izpremenjeno grško politično situacijo. — Vest se nam zdi z ozirom na naš nastop v Zenevi malo verjetna.

† Bolgarski državni deficit. Bolgarski finančni minister Turlukov je govoril v bolgarskem zboru o finančnem stanju bolgarske kraljevine in izjavil, da bo državni deficit v tekočem letu znašal 650 milijonov levov. Na to izjavo finančnega ministra odgovarja organ bolgarske trgovske zveze „Trgo-

vinu“ in pravi, da je ta deficit popolnoma razumljiv, ker vlada ni storila ničesar, da bi sorazmerno razdelila davke, in samo državi v škodo šteti kmetiško prebivalstvo. Vsi drugi davki so že tekom vojne povečani za 100 odstotkov, samo zemljiški davek je bil neznatno povečan. Ako se pomisli, da je 80 odstotkov bolgarskega prebivalstva zemljiških posestnikov, tedaj je razumljiv, da bo imela država stalen deficit, ako bo obdavčevala samo 20 odstotkov prebivalstva, večino prebivalstva pa bo pustila neobdavčeno. Zato list predlaga, da naj se uredi najprej zemljišni davek, ki naj bo v pravičnem razmerju z ostalimi davki, ker je le na ta način mogoča sanacija bolgarskih financ, ker sicer je nemogoče, da se pokrijejo deficiti, ki vedno naraščajo, a nimajo nikjer prav nobenega kritja.

† Plebiscit na Grškem. Grško poslanstvo v Parizu objavlja nekatere podatke o izidu plebiscita na Grškem. Glasovalo je 300.000 volilcev več nego pri zadnjih volitvah, samo 2 odstotka sta glasovala proti Konstantinu. Splošno se pričakuje, da bosta sedaj Francija in Anglija izvršili svoji grožnji. Najprvo bosta preklicali državno posejilo v znesku 400 milijonov drahem. Nadaljno postopanje zaveznikov napram Grški se odredi na konferenci v Nici, ki se vrši prve dni meseca januarja prihodnjega leta.

† Povratek kralja Konstantina. Grška vlada je kralja Konstantina brzojavno obvestila o izidu plebiscita in ga pozvala, da se vrne na Grško. Domneva se, da se vrne kralj sredi prihodnjega tedna.

† Vojno stanje proglasi Anglija v onih krajih Irake, kjer so se zadnji čas vršili nemiri.

† Razorožitev Avstrije in Bolgarije. Poslaniška konferenca v Parizu je z ozirom na vesti o monarhistični organizaciji v Avstriji, ki razpolaga zlasti na Tirolskem s številnim orožjem, sklenila pospešiti razorožitev Avstrije. Z ozirom na namero Bolgarije, da se izogne razorožitvi s tem, da ustanavlja nekake «delavske bataljone», je pariška konferenca proglasila tako postopanje za kršenje mirovne pogodbe.

† Trocki za skrajni militarizem. Več sovjetskih komisarjev je v sovjetski vladi zahtevalo, da se zmanjša rdeča vojska, ker je vlada popolnoma nemogoče skrbeti za njeno prehrano in oskrbo, a tudi jo ne more oskrbovati s potrebnim vojniškim materialom. V sled tega je v nevarnosti disciplina vojske. Proti tem predlogom je odločno vstal Trocki in rekel, da se mo lijo vsi, ki menijo, da je prišel čas razoroževanja. Sovjetska vlada rabi vojsko v deželi na mejah. Sovražniki sovjeta še niso obupali, Krim je padel, toda general Wrangel ije vkrca, v popolnem redu svojo armado, ki šteje 100.000 ljudi a gotovo je, da bo s pomočjo zapadne Evrope nadaljeval borbo proti sovjedom. Tudi s Poljsko še nismo na kraju, a to vprašanje more rešiti le močna sovjetska vojska. Isto je z mnogoštevilnimi sovražniki v sami Rusiji, a močna sovjetska vojska nam je edino jamstvo, da premagamo tudi te! Zato je neobhodno potrebno, da stoji sovjetska Rusija oborožena do zob in pripravljena na vse.

Prosveča.

— Čika Jova Zmaj-Kalamandarija. Za našo dečo poslovenil A. Gradnik v Ljubljani 1921. Založila Tiskovna zadruga. Strani 70. Cena vez. 16 K. po pošti priporočno 1.40 K več. Poleg Zupančičevega Cicibana v slovenskem jeziku še ni izšla pesniška zbirka, ki bi nudila našim otrokom več, kot pravkar izišla Kalamandarija. Malokateri mladinski pesnik je tako dobro pogodil otročjo dušo kot Čika Jova. Zato zbirko kar najtopleje priporočamo starišem, da jo naroče svojim malim za Božič. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

— Gledališče na Jesenicah. Novi jeseniški „Dramatični klub“ je uprizoril danes zvečer Ivan Cankarjevo trojeansko dramo „Jakob Ruda“, ki se ponavlja v nedeljo dne 12. decembra ob 3. uri popoldne. — Gospod mag. F. Gradišnik nam ob tej priloiki piše: Ker so spomlad kupili hišo pri „Jelenju“, v kateri se nahaja gledališka dvorana, ki jo je do takrat imelo v najemu „Gledališko društvo“, socialni demokrati, je bilo gledališko društvo na enkrat brez strehe. Jeseniško občinstvo je navajeno gledališča in bi ga le težko pogrešalo, zato sem predlagal pri zadnjem občnem zboru „Gledališkega društva“, da naj se stopi z novimi posestniki v dogovor glede najema dvorane. Prepričan sem bil, da

bi se bilo to lahko doseglo. Toda mo predlog je propadel. Tako je ostal „Gledališko društvo“ brez dvorane in zaradi tega ne more prirediti nobenih predstav. — Ker sem prepričan, da je dobro, po umetnosti stremee gledališče za Jesenice velevažen kulturni faktor, sem se odločil, da vzamem stvari sam v roke. In ne brez uspeha! Ustanovili smo „Dramatični klub“, ki je od novih posestnikov dvorane pri „Jelenju“ proti plačilu vzel v najem dvorano in oder ter tako dosegel, da bodo imele Jesenice tudi letos vsakih 14 dni svoje gledališke predstave. Na repertoarju so dela strogo umetniškega značaja iz svetovnega slovstva. Ker se je po Jesenicah naenkrat raznesla vest, da je „Dramatični klub“ komunističen barve, izjavljam, da to ni resnica in da ima s komunisti, oziroma socialnimi demokrati ravno toliko skupnega kot najemnik privatnega stanovanja s političnim prepričanjem svojega gospodarja.

— Slovenski pisarniški koledar za leto 1921, v tedenski skladni in v književni obliki je pravkar pri naslednjih ljubljanskih tiskarnah izšel: Ig. pl. Kleinmayr & Bamberg, Jugoslovanska knjigarna, L. Schwenner, Narodna knjigarna, M. Tičar, A. Zeschko, Ivan Gajšek in Vilko Weigl v Mariboru. Obe izdaji za ceno po 28 K, sta prav okusno opremljeni in jih toplo priporočamo.

Domache vesti.

Ljubljana, 11. decembra.

• Regent odpotuje v Topolo. Prestolonaslednik regent Aleksander odpotuje je koncem tekočega meseca v Topolo, da tamkaj praznuje krstno slavo. Karadordžević, praznik sv. Andreja Provozana. Z njim potuje tudi knjeginja Jelna. Regent ostane nekoliko dni v Topoli.

• Našim poslancem na pot... Tako piše v današnjem „Slovencu“ gospod Hinko Lebinger iz Litije in daje klerikalnem lepa navodila in nasvete, kaj naj delajo v Beogradu. Klerikalni poslanci so lahko ponosni, da jim daje politične nasvete g. Lebinger, ki je bil do onega časa, dokler ga niso odsvolili iz demokratske stranke, navdušen demokrat, ki je še potem opetovano modeloval preko tajništva JDS za sprejem v stranko in bil dosledno odklonjen. Zato je sedaj šel med klerikalce; a kaj misli o svojih novih somišljenikih je povedal sam, ko je pisal svojemu prijatelju pismo in mu poročal, da je na nekem klerikalnem shodu ob času volilne borbe govoril „poskusnim juncem“. Ako ima g. Lebinger o klerikalnih volilnih tako lepo mnenje, kakšno mnenje more imeti šele o poslancih, ki so jih ti poskusni junci poslali v Beograd! In ker je g. Lebinger gotovo tudi glasoval za klerikalno listo, se smatra polklicanega, da daje klerikalnim poslancem direktive.

• Savez jugosl. dobrovoljcev za Slovenijo obvešča svoje člane, da jim je za informacije in posredovanja tajnik na razpolago vsak delavnik od 10. do 12. ure v društvenem lokalu, Kolodvorska ulica 3. — Odbor.

• Izenačenje zakonov. Ministrstvo pravde je organiziralo komisije za izenačenje pravnosodnih zakonov. Komisija je pred vsem smatrala za potrebno, izdelati projekt o ureditvi sodnih pristojnosti (sodni pravilnik), ki se ima rešiti takoj za ustavo. Načrt, ki so ga izdelali beograjski vseučilišni profesorji J. Perić in dr. D. Arangelović ter Mih. Tadić, predsednik prvostopenega suda za gred Beograd, priobuje za debato „Arhiv za pravne in društvene nauke“. Glede kazenskih sodnij

je izdelal pravilnik o pristojnosti prof. dr. Toma Zivanović. Ta načrt se sedaj v komisiji predeluje.

• Iz zdravstvenega odseka za Slovenijo. Iz Beograda nam poročajo: Zdravstveni referent v zdravstvenem odseku za Slovenijo in Istro dr. Demeter Bleiweis-Trsteniški je ad personam pomaknjen v V. činovni razred, zdravstveni nadzornik dr. Ernest Mayer pa v VI. činovni razred.

• Imenovanja v politični službi. V staležu političnih uradnikov deželne vlade za Slovenijo so imenovani, in sicer za okrajne glavarje: dr. Bronislav Fišer, deželni tajnik II. razreda; doktor Franc Logar, vladni tajnik — oba pri predsedništvu deželne vlade v Ljubljani; Ludovik Pinkava, vladni tajnik pri okrajnem glavarstvu v Celju; dr. Frant Ogrin, vladni tajnik pri poverjenstvu za notranje zadeve v Ljubljani in Fran Lazarini, vladni tajnik pri poverjenstvu za notranje zadeve; za vladne tajnike: Rajko Mulaček, okrajni komisar pri okrajnem glavarstvu v Mariboru; dr. Adolf Golia, okrajni komisar pri predsedništvu deželne vlade v Ljubljani; dr. Karel Tekavčič, okrajni komisar pri okrajnem glavarstvu v Kranju; dr. Lovro Bogataj, okrajni komisar pri predsedništvu deželne vlade v Ljubljani. Vladni tajnik dr. Josip Kočar pri ekspozituri civilnega komisariata za Prekmurje v Dolnji Lendavi, je imenovan za sodnika v VII. plačilnem razredu v Novem Sadu.

• Imenovanja v gozdarski službi. Ministrstvo za gozde in rudnike je imenovalo: gozdarskega oskrbnika inženjerja Josipa Levičnika za višjega gozdarskega oskrbnika ter ga obenem premostilo h gozdarskemu oddelku v Ljubljano; inž. Cvetka Božiča za gozdarskega oskrbnika v Bohinjski Bistrici.

• Iz policijske službe. Okrajni nadzornik Vilko Bähler je od policijskega ravateljstva v Ljubljani premeščen k okrajnemu glavarstvu v Ptuj kot vodja tamošnjega policijskega oddelka.

• Iz sodne službe. Višje deželno sodišče v Ljubljani je pravnega praktikan-

FRANK HELLER:

Prigode gospoda Co" na.

Roman.

(Prevod iz švedščine. I. J.)

(Dalje.)

Isti dan prinesel je še razna druga presencenja. Sleparji, ki so v svojem prvem poskusu dosegli tako štepe uspehe, niso niti pomislili na to, da bi nehali s svojim delom, ampak so dobili še več poguma, da gredo naprej na delo. V celem vshodnem delu Londona, v Cityu so se nadaljevale ponedeljkove operacije, seveda v pomnoženi in povečani izdaji. V trafikah, barih, trgovinah s zlatino in restavracijah se je oddalo v kratkem času 250 funtov, enako dobroizdelanih, kakor so bili oni v ponedeljek. Povsod so delali sleparji tako previdno in spretno, da njih sleparij ni mogel nikdo opaziti, da so celeparjeni zvedeli šele po bankah za svoto, ki so bili za njo tekom dneva sleparjeni. Nobenega sledu ni našla policija, na tisoče in tisoče domne-

vanj in sumenj je prijemala policija od vseh strani in detektivji so delali v potu svojega obraza.

Ako je kdo v četrtek, 17. aprila upal, da bo zadeve že vendar enkrat konec, kdor je mislil, da se bodo sleparji vendarle malo prestrašili in prenehali, ta je moral samemu sebi priznati, da se je korenito prevaril. Ni bilo dosti, da je svota ponarejenega denarja, ki je prišel ta dan v promet dosegla 300 funtov, da se je delovanje sleparjev širilo preko vsega Londona od South-Kensingtona pa do Londona E.C., ta dan so celo začela prihajati iz okolice, Fenchurch Streete na vshodu in Kensingtona na jugu reke prva poročila, da se je tam pojavil ponarejen denar, in to sedaj naenkrat srebrni denar od dveh shillingov naprej v vseh mogočih vrednostih; neka krojaška tvrdka iz Holborna pa je naznanila z velikim jadjokovanjem, da je našla v svoji blagajni prvi ponarejen pet-funtovski bankovec. Časopisi, ki so v začetku razpravljali o zadevi kar mimogrede, so začeli dvigati ušesa, nervoznost občinstva je bila vedno

večja, kar so dokazovala mnoga „poslana“ v časopisih, a policija na Scotland Yardu, ki ji je ves svet brezmejno zaupal, ni mogla dati nobenih obvestil in pojasnil. Kako sleparijo ti ponarejevalci? Tega ni vedel nikdo! Kako se jim je posrečilo ponarediti tako izborno težo, kov in zvek denarja? Tega ni vedel nikdo! Kje imajo svojo centralo, v Londonu, v inozemstvu, v provinci? — Tudi na to vprašanje ni mogel nikdo odgovoriti.

Dneve zmed in dneve presencenij bi lahko imenovali dneve, ki so sledili; 18. aprila javljali so listi, da se je pojavil ponarejen denar v provinci, 19. aprila so prišle vesti iz Škotske, da je tam v prometu ponarejen denar, 20. aprila, ko je bila nedelja, je nastopil kratek presledek. Policija je na zahtevo raznih trgovcev in obrtnikov izvršila veliko številno aretacij, sicer je res prišlo na ta način v roke pravice nekaj splošno znanih sleparjev, toda ti siromaki s ponarejanjem denarja niso bili v prav nobeni zvezi, ali večino aretiranih je morala policija v kratkem času s primernimi opravičili, ali pa

tudi brez njih spustiti. Ako bi se nahajali slučajno med temi aretiranci pravi krivci, tedaj so morali imeti prav posebna varnostna sredstva.

Times, ki so po mučnem dogodku od 16. aprila precej utihnile, so prinesle v ponedeljek članek, kjer je častitljivi list precej ostro napadel policijo. „Kako dolgo“, je vprašal list v članku „Videant consules“, bodo naši trgovci in obrtniki žrtve izkoriščevanja zločinske bande, katere edina zasluga temelji v predrznosti. Naj bo, da je njih „blago“ izborno, da je zvek (sic!) in teža našega denarja prav spretno ponarejena, vse to priznamo, ali ugotoviti hočemo: ako nima policija dovolj zmožnosti, da najde to bando in naše trgovsko življenje obvaruje pred temi sleparijami, tedaj stoji naša pravica, naši zakoni na kaj lahkih nogah. Sprejeti oziroma kaznovati te zločinske sleparije je dolžnost Scotland Yarda, in to dolžnost mora izpolniti! Zato še enkrat: „Videant consules!“

Ta članek je izšel 21. aprila. Dva dni potem se je za odigrala epizoda z gospodom Weiffelom iz Šleske,

Gospoda Weiffela so opazili prvič da je plačal svoj hotelski račun s v Oxfordu, ko se mu je posrečilo, polnim periščem ponarejenega zlatega denarja; predno se je moglo ugotoviti, da je denar res ponarejen, je Weiffel s svojim avtomobilom izginil. Ali sled je bila sedaj popolnoma jasna, ako tudi se je Weiffelu posrečilo, da je medpotoma oddal še pet ali šest ponarejenih funtov, so ga nazadnje vendarle, kar je bilo tudi pričakovati, zasačili in prijeli. Policiji v Akminsteru je pripadla ta izvanredna čast. Ko so ga prijeli, dognali so, da je gospod Weiffel nosil s seboj ničmanj kakor 5 malih vrečic, kot jih uporabljajo v bankah za denar, a te vrečice so bile polne ponarejenih soverainov v skupni vrednosti okoli 300 funtov. Tako so splošno mislili vsi, da se je posrečilo ujeti voditelja ponarejalske družbe; veselje v časopisju je bilo veliko, posebno, ker je bil aretiran še celo Nemec — ali vse to je trajalo le kratek čas.

(Dalje prihodnje.)

za Josipa Trošta imenovalo za avskultanta. Avskultant dr. Reinhold Kerschbaumer se je službi odpovedal.

Javno predavanje se vrši danes, dne 12. decembra ob 10. uri dopoldne na tukajšnji univerzi. Predava g. univ. prof. dr. F. Veber iz cikla "Telo in duša" II. del (nadaljevanje in konec drugega dela): Antični srednjeveški, moderni dualizem in energetični monizem. III. del predavanja se vrši v četrtak zvečer, za IV. del bomo še pravočasno objavili.

Občinski svet ljubljanski ima redno javno sejo dne 14. decembra ob 17. uri. Na dnevnem redu je med drugim poročilo glede zvišanja cene električnega toka v zgodnjih večernih urah.

Kulturne zgradbe v Jugoslaviji. Tehnično podjetje "Pionir" v Beogradu je podalo umetniškemu odeljenju ministrstva za prosveto izjavo, da je pripravljeno izvršiti potrebne kulturne zgradbe v Jugoslaviji pod istimi pogoji, kakor jih je predložila švicarska članica skupina.

Dramatični odsek sokolskega društva na Viču priredi danes ob osmi uri zvečer v svojem novozgrajenem, lastnem domu gledališko predstavo: "Velika repatica", burka v treh dejanjih. Vsi, ki se želite zopet enkrat prav iz srca nasmejati in se zabavati, prihitite danes v naš novi sokolski dom!

sv. Sokol I. namerava ustanoviti za naraščaj tamburaški zbor. V to svrhu rabi potrebne instrumente, katere bi nakupil ali pa tudi brezplačno hvaležno sprejel od br. Stane Vidmar, Predškofijo št. 19. Odbor.

"Dar svobode". Povodom praznovanja osvobođenja Srbov, Hrvat / in Slovencev iz večstolnega suženjstva, dne 29. oktobra, in pa povodom proslave zgodovinskega dogodka ujedinjenja troimega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev, dne 1. decembra, je nabrala mladina I. mestne deške ljudske šole v Komenskoga ulici za naše osvobodjene brate in sestre na Nožanskem, Primorskem in na Koroskem, ki trpe pod italijanskim in nemškim suženjstvom, 1133-84 K. Učenci in učenke gremialne trgovske šole, ki je podrejena vodstvu I. mestne deške lj. šole, so pa darovali v isti namen 486 K. Ves nabrali denar, skupaj 1619-84 K, je izročilo šolsko vodstvo Jugoslovanski Matici. Posnemanja vredno za vse šole! Ob takih prilikah prihaja v poštev tudi vzgojni moment. "Dar svobode" podkreplja v mladini čut domovinske ljubezni.

Zveza jugoslovanskih duševnih delavcev. V Beogradu so se vršila posvetovanja glede ustanovitve splošne jugoslovanske zveze duševnih delavcev. Posvetovanj so se udeleževali zastopniki sledečih organizacij: beogradske univerze, pravniskoga zdravniškega, lekarnarskega in odvetniškega društva, sodnih uradnikov, zveze bančnih uradnikov, novinarskega, učiteljskega in igralskega združenja, srednješkolskih profesorjev, inženjerske, arhitektske organizacije ter zveze postarjev. Soglasno je bilo sklenjeno, da se osnuje savez jugoslovanskih duševnih delavcev. Za predsednika pripravljajalnega odbora je izvoljen d. Drag. Arandjelović profesor beogradske univerze.

Švabi v št. Ilju. V zmislu senžermenskega miru dobe osebe, ki so še le po 1. januarja 1910. zadobile domovinsko pravico v eni naših občin, naše državljanstvo samo, če jih naša država sprejme. Te dni je izšla naredba, ki ureja tozadevni postopek. Ni dvoma, da bodo pokrajinske vlade strogo postopale, da se priseljeni element izloči. To velja pred vsem za Švabe v št. Ilju. Ko jih naša država odkloni, lahko policija odredi, da se izženejo iz države. Čegave državljanji so oni potem? Miromna pogodba veli, da one države, ki vrši suverenost na področju, na kojem so prej imeli domovinsko pravico. Potemtakem so nemški državljanji. Napram temu se ugovarja, da to stoji v senžermenski pogodbi, ki pravzaprav regulira le odosaje bivših avstrijskih državljanov. Vendar ni dvoma, da je prva razlaga pravilna. Ako ne bi sprejeli to stališče, bi bili odklonjeni Švabi brez domovine, ker jih Avstrija niti po členu 65. iste pogodbe ni primorana sprejeti, ker niso na njenem ozemlju rojeni. Ker pa je Nemčija vzel na znanje senžermensko pogodbo, je treba z njimi ravnati po versajski pogodbi. Švabi so torej državljani Nemčije.

Gojenci za vojno-sodno stroko. Iz Beograda se nam poroča, da so bila te dni odobrena pravila za sprejem državnih gojencev, ki bi se hoteli posvetiti juridičnim študijam na domačih vsučiliščih v svrhu, da po končanih študijah vstopijo v vojno-sodno službo.

Povodom sestanka konstituantne je pozvalo beograjsko županstvo meščane, da razobesijo na svojih hišah državne zastave.

Občinske volitve v Beogradu se bodo vršile najbrže 9. januarja.

Kovan drobiž, ki je v večji množini prispel z Dunaja v Beograd, se stavi takoj v promet. 5- in 10parski (20- in 40vinarski) novci so iz kovine gama, in sicer iz 98 % cinka in 2 % bakra, 25parski (enokronski) novci imajo 25 % niklja in 75 % bakra. Na eni strani je arabska številka (5, 10, 25) in beseda "para" v cirilici in latinici. Komade po 5 par morajo zasebniki sprejemati do skupnega zneska 5 dinarjev, komade po 10 par do zneska 10 dinarjev, komade po 25 par do zneska 25 dinarjev.

Revizija tujske takse v Beogradu se izvrši na predlog hotelirjev tako, da bo plačal vsak tujec v hotelu 1. razreda 5 dinarjev, v hotelu 2. razreda 3 dinarje, v hotelu 3. razreda 2 dinarja občinske pristojbine za vsako noč.

Ukaz o odlikovanjih vseh šefov zdravstvenih odsekov se pripravlja v ministrstvu za narodno zdravje.

Napredek. Arhijerejski sabor srbskega patrijarhata je sprejel sklep, da smejo pravoslavni duhovniki izven službe nositi običajno meščansko obleko, ki pa naj laže gotove posebnosti po katerih bi se duhovniki vendar mogli spoznati.

Predavanja za vojsake. Ministrstvo za narodno zdravje bo, kakor se poroča iz Beograda, organiziralo v garnizijah cele države predavanja za vojsake o čuvanju zdravja.

Državne stipendije za inozemstvo so povišane od 250 na 450 frankov mesečno. Minister prosvete je že izdal tozadevno naredbo.

Pasja zapora v Celju je bila 4. t. m. dvignjena.

Poličijski oddelek v Celju pripravlja kurz za policijske pse. Dobermanji in ovčarji izpod 6 mesecev naj se ponudijo za nakup.

Narodna čitalnica v Celju ima svoj redni občni zbor 16. t. m. ob 8. uri zvečer v Narodnem domu.

Odbor oficirskega doma v Celju priredi 17. t. m. v Narodnem domu v proslavo regentovega rojstnega dne plesno zabavo. Prijave naj se pošljejo na okrožno komando.

Akcija za podporo ubožnih otrok v Mariboru je priredila preteklo soboto in nedeljo cvetlični dan, ki je sijajno uspel. Otroci so nabrali skupno 33.311 kron 6 vin.

Varstvo ptic. Mestni magistrat ljubljanski opozarja na razglas o varstvu koristnih ptic, ki je nabit po mestu.

Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.

Ljubljana, 10. decembra.

Tatvina pri Schwabu in Bizjaku. Danes se je pred poroto zagovarjala 22letna prodajalka Emilija P. Njeno življenje je veriga težkih borb, izvirajočih iz družinskih in socialnih razmer. Pri trdki Schwab in Bizjak je obtožena dne 24. junija lanskega leta vstopila kot prodajalka proti začetni mesečni plači 280 K, katere plača se ji je polagoma zvišala do 616 K. Na hrano je hodila v gostilno, stanovala pa je pri očetu. Bila je bočna. Segla je končno po tuji lastnini in odnesla iz trgovine raznega manufakturnega blaga si je deloma pridržala sama, depo manufakturah na preko 18.000 K. loma pa prodala. Z dobljenim denarjem je poravnala zastanke na hrani in zdravniku. Zagovarja se, da je tatvino izvršila pod pritiskom težkih življenjskih razmer. Med razpravo je obtožila svoje bivše gospodarje, da so blago "prenumerirali". Porotniki so z osmi mi glasovi potrdili krivdo. Obsojena je bila na eno leto težke ječe. Zanimivo je, da so se danes porotniki glede cene izrekli za vrednost nad 4000 K, dočim so skoraj isti porotniki v večrajšem slučaju tatvine pri Charlesu Princu na 26.000 K cenjeno blago ocenili soglasno pod 4000 K.

Konjska tatvina. Kovač Ivan Poklukar iz Grabč pri Dovjem je bil obsojen na 15 mesecev težke ječe zaradi tatvine, ker je v mesecu septembru ukradel v Podkornu iz hleva posestnika Mihe Hrovata rdečo kobilo z žrebetom v vrednosti 14.599 K ter jo odpeljal preko Karavank v Beljak, kjer so ga prijeli koroški orožniki.

Roparski napad na Lužarjev mlin. Desetnik Roman Režek je oborožen v družbi treh roparskih tovarišev na pustni nedeljo ponoči opleni in popolnoma oropal na samotni sloječo hišo in mlin Franciške Lužarjeve v Selih nad Dobrunjami. Njegovi tovariši so že pri 15 let ječe. Roman Režek je bil na podlagi soglasnega porotniškega krivdoreka obsojen na 16 let težke ječe.

Nadprodukcija.

Od pričetka vojne do pred par meseci je beseda nadprodukcija izginila iz gospodarskega koledarja. Pred vojno se je vedno slišalo, da vlada v tej ali oni stroki nadprodukcija. Vojna pa je vse produkte, ki so se prikazali na trg, požrla in nikjer se ni moglo kopičiti blago preko ljudske potrebe. Sedaj, po preteku dveh let, odkar je vojna prenehala uničevati pridelke slovenskih rok, so začeli nastopati zopet prvi znaki nadprodukcije, posebno v industrijsko razvitih državah. To je dokaz, da so v teh deželah že zamašene velike luknje, ki jih je vojna prizadela slehernemu gospodarstvu. Do sedaj se je pojavila nadprodukcija v Angliji, in sicer glede tekstilne robe in glede finjših železnih izdelkov. Posledica temu pojavu je, da delajo v glavnih tekstilnih distriktih n. pr. v Manchesteru etno po 25 ur na teden, oziroma da so mnoge tovarne sploh ustavile obratovanje in odpustile delavstvo. Zalibog, da je nastala ta nadprodukcija v prvi vrsti zaradi tega, ker je v Ameriki in Angliji izvoz zaradi previsoke vrednosti dolarja in funta ja-ko cmejen. Ako bi se valute vsaj nekaterih evropskih držav, večinoma za polovico zboljšale, bi mahoma izginila ta nadprodukcija, ker Evropa še ni izravnala ogromnih pasiv, ki jih je vojna povzročila na gospodarskem polju. Zaradi tega se ameriška vlada bavi s vprašanjem, kako bi omogočila izvoz.

Kar se tiče Jugoslavije ne moremo še govoriti o nadprodukciji. Obratno, mi živimo tako kakor da bi nas nadprodukcija ne mogla doseči. Cene nekaterih predmetov se drže še vedno neverjetno visoko. Včeraj smo omenili, da je sladkor v Jugoslaviji neprimerno drag in da se njegova visoka cena ne more opravičiti niti z ozirom na produkcijske stroške, niti z ozirom na svetovne cene. Omenili smo tudi da bi maral parlament poseči vmes, da ne bo kasneje preobčutljivih potresnih sunkov. "Slovenec" se je zaradi tega obdregnil ob naš list ter nas psoval z oduhu. Po našem mnenju bi bilo bolje, da bi bil sedaj sladkor recimo za polovico cenejši — in ta cena bi bila primerna — kakor da bo moralo ljudstvo še mesec in mesec kupovati sladkor po tako visokih cenah, dokler nas inozemstvo ne prisili, da mahoma znižamo cene.

Ljubljanski trg.

Tržni promet je reduciran. Cene so stabilizirane, samo cena moka se ne ustali. Mesni trg je dobro založen, samačem trgu. Za ustanovitev podjetja ti poslabšati kvaliteto govedine na domačem trgu. Za ustanovitev podjetja za izdelovanje delikatesnih mesnih izdelkov, ki jih naš trg živo potrebuje in ki bi ugodno uplivali na ceno masti in zaslužek obrtnikov v Ljubljani, ni zadostnega zanimanja. Pomanjkanje velike hladilnice zelo otežkoča in podražuje mesarski obrat. Splošno stanje cen je sledeče: Goveje meso na trgu I. vrste 22 K, II. vrste 20 K, v mesnicah I. vrste 24 K, II. vrste 22 K. Za preda jo po nižjih cenah 17, 18 in 20 K kaže, da ni več dobrega blaga v zadostni množini, s slabim blagom pa ni nikomur pomagano. Telečje meso 20 K in 22 K. Drobnica 18 K. Prašičje me so I. vrste 32 K, II. vrste 30 K. Slanina: trebušna 48 K, riba in sal 52 K, mešana 50 K. Mast 55 K. Šunka 58 kron kilogram. Klobase: krakovske 58 kron, hrenovke, safalade, posebne 38 do 40 K. Kranjske svinčice 46 K, pol prekajene 54 K, suhe 64 K, tlačenke 30 K. Perutnina: piščanec majhen 20 K, večji 30 do 34 K, kokoš 40 do 45 K, petelin 40 do 45 K, raca 60 do 65 K, domači zajec, manjši 8 do 10 K, večji 20 do 30 K. — Divjačine na trgu ni, ker je ponudba presibka in ne krije goštilniške potrebe. Cena nestalna. — Ribji trg je zelo šibek, posebno boljše ribe so redke. Pomanjkanje povzroča nenavadno visoke cene slabim ribam. — Pomanjkanje mleka obstoja nadalje: tržna cena je 6 K. Zelo slabe posledice na kvaliteto mleka ima nenavadno veliko število malih obratov, ki se pečajo z nakupom in razprodajo mleka na drobno. Dobro mleko za večja mesta morejo razpečavati samo moderno, higijenično opremljeni, veliki mlekarški zavodi, ki plačujejo mleko po vsebini maščobe in ga pri producentu neprestrano preiskujejo. Surovo maslo kilogram 80 K, čajno 96 do 116, maslo 80 K, kilogram bohinskega sira 90 kron, sirček 14 K. — Jajec na trgu ni vzlic toleranciji cene 4 K za kos. — Sadje: luksuzna jabolka 8 do 10 K, jabolka I. vrste 6 K, II. vrste 5 K, III. 3 do 4 K, oranže 3 do 4 K. Moka št. 0 17.50 do 18 K, moka za kuho 16.50 K, lepa krušna moka 14.50 K, bel kruh 15 K kg, navadne žemlje 18 kron, mlečne žemlje 24 K, maslene 28 kron črn kruh 8 K, pšenica 11 K kilogram, rž 9.50 K, ječmen 6.50 K oves 4 K, koruza nova, sušena 4.80 K, žito

ribničan 6 K, prepeličar 9 K, koruzni zdrob 8 K, pšenični 18, ječmen 10 do 12 K, kaša 9.50. Testenina: I. vrste 26 K, II. vrste 20 K. Zelenjava: solata endivija 8 K kilogram, zeljate glave 1.20 K kilogram, koleraba 1.20 K, ohrovt 2.40 K kg, čebula 4 K kg, česen 26 K kg, rdeča pesa 3 K kg, sladka repa 80 vin. kg, krompir 2.30 K kg, kislo zelje 3 K kg, kisla repa 2 K. — Specerijsko blago kaže za posamezne predmete počasno padanje. Kava: portoriko 94 K, santos 97 K, rio 64 K, žigana I. vrste 116 K, II. vrste 100 K, III. vrste 80 K, sladkor, kristalni 53 K, sladkorja v kockah manjka, cena 62 K, rž I. vrste 36 K, II. vrste 32 K, olje: namizno liter 68 K, jedilno 56 K, sol 8 K, poper: cel 72 K, mlet 80 K, paprika III. vrste 45 K, sladka paprika po kvaliteti 80 do 120 K, petrolej liter 24 K, rižev škrob 76 K, pšenični 43 K, koruzni 36 K. Pojavljajo se posamezne nižje konkurenčne cene v de tajni prodaji, kot rž II. vrste 28 K, namizno olje 58 K, sladkor — sipa 54 K, med 56 K, petrolej 18 K, pšenični škrob 40 K. Te konkurenčne cene se bodo prihodnji teden zopet znižale, tako za sladkor v sipi na 48 K, v kockah na 53 K. Pijače: čaša piva 2.80, vrček 4.30, steklenica 6 K, vino: staro 16, 13 in 20 K, novo 24 do 26 kron. Drva 230 K m³, premog 63 K kvintal.

Italijansko-jugoslovanska trgovinska pogajanja. Italijanska vlada je sestavila komisijo, ki jo odpotovala v Beograd, da sklene z Jugoslavijo trgovinsko pogodbo. Šef te misije bo novomenovani italijanski poslanik v Beogradu, conte Manzoni, a referent generalni konzul Volpi. Šef jugoslovanske misije bo najbrže bivši minister financ, Mihailo Popović.

Nemške izvozne cene za železo. Posebni oddelek v trgovinskem ministrstvu v Berlinu je za razne države določil nove izvozne cene za železo v palicah. Za balkanske države je določena cena 3500 mark (t. j. 6790 jugoslovanskih kron) za 1000 kg. V Avstriji stane železo 12.000 avstrijskih kron (t. j. 3360 jugoslovanskih kron), zato nemška železna industrija pri nas nima izgleda.

Dividenda trboveljske premogokopne družbe za leto 1919 znaša 20 K od delnice (nominale 200 K).

Ponarejeni eno- in dvekronski bankovci. Po državi kroži mnogo ponarejenih eno- in dvekronskih bankovcev avstro-ogrskih banke, izdanih v Budimpešti. Falfikate je najlažje spoznati po številki serije, ki znaša na ponarejenih papirjih preko 7000, dočim imajo pravi bankovci številko serije pod 2000.

Filijalke naših bank v Jul. Benečiji. Generalni komisar za Julijsko Benečijo je izdal dekret, po katerem se dovoljuje v Jul. Benečiji poslovanje filijalk onih bank, ki imajo svoj sedež na ozemlju bivše monarhije, in to pod pogojem, da dobe od centrale gotov kapital, da vodijo poseben račun, da se izkažejo, koliko denarja so prejele iz inozemstva in da javijo imena svojih ravnateljev italijanski oblasti.

Poziv sodavičarjev na narodne predstavnike. Zakon o trošarinah zaden zelo občutno sodavičarske izdelke ter onemogočuje njih redno proizvajanje, akoravno bi ti izdelki največ pripomogli v boju zoper alkoholizem. Ministrstvo za narodno zdravje je razglasilo, da bo država podpirala protialkoholno gibanje, da naj, kdor ima kaj koristnega predlagati, to stori in zadruga sodavičarjev je v prvi vrsti dolžna, to tudi storiti. — Nova trošarina znaša na 1 liter sodavičarskih protialkoholnih izdelkov 80 vin, medtem ko je na 1 liter vina, torej na alkoholno pijačo 32 vin. Zadruga rrosi gospode narodne predstavnike v merodajne činitelje, da delujejo na odpravo trošarine na sodavičarske izdelke in priporočajo s tem k razvoju sodavičarske obrti. — Zadruga sodavičarjev za Slovenijo v Ljubljani.

Poviz hišnih posestnikov v Sloveniji. Po zakonu v varstvo najemnikov zamore hišni gospodar najemnikom stanovanje odpovedati samo v prav redkih slučajih, a izdane razsodbe so pokazale, da gospodar prav malokdaj zmaga z odpovedjo, temveč skoro vedno samo najemnik, ako so za odpoved podani še tako tehtni razlogi; posestnik pa je primoran potem plačati še velike pravdne stroške, stranka pa se naravno po sodni zmagi še oblaščje obnaša v hiši in se še bolj čuti v njej neomejenega gospodarja. Da se zamorejo storiti v tem pogledu potrebni koraki pri poverjeništvu za pravosodje, kakor tudi pri ministrstvu pravde v Beogradu in se na podlagi nabranega gradiva prosi za izdajo primernega navodila sodnim oblastim, se vabijo vsi oni hišni posestniki, ki so z odpovedjo stanovanja pri sodišču propadli, da pošljejo take razsodbe s primerno utemeljenimi odgovornimi razlogi na: Po-

krajinsko zvezo društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani ali pa jih oddajo v pisarni Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani.

Državne nabave papirja. Uprava državnih monopolov razpisuje na 3. januarja 1921 javno licitacijo v Beogradu za nabavo 40.000 kg papirja, težja 1 m² 44 do 50 g, format 40x50 cm. Kavcijo v znesku 10 % (20 % inozemci) od ponudene vsote je vložiti najpozneje do 10. ure dopoldan dne licitacije.

Ogrožen donav. promet. Iz Baje javljajo: Radi pokvarjenih železniških prog je v sedanjem času posebno važna plovba po Donavi. Toda plovba je resno ogrožena. Po vseh znakih se bo promet na Donavi v kratkem ustavil, ker je voda padla tako naglo in tako zelo, da je že sedaj tako nizka kot že davno ni bila. Nizka voda in gosta megla v veliki meri ovirata promet. K temu pride še nevarnost ledu, katerega so že javili iz Regensburga in Linza.

Lesna trgovina ima znatne in občutne neprimike zaradi stalnega pomanjkanja vagonov. Povpraševanje za lesnimi izdelki je vedno veliko. Na trgu se pojavljajo trgovci, ki kupujejo na račun špekulacije z ozirom na skorajšno otvoritev reške luke. V Italiji vlada za našo gozdno industrijo velik interes in od bodoče gospodarske in trgovske pogodbe pričakuje znatno olajšanje za celo lesno trgovino. Zlasti mora pogodba določiti carinske olajšave. Inozemstvo zahteva večinoma les s čisto določenimi specijalnimi dimenzijami, ki so v nasprotju z pri nas udomačenimi. Na to dejstvo opozarjamo lesne trgovce. V inozemstvu plačajo za blago, ki je predelano po naročenih ali željenih dimenzijah znatno višje cene. Posebno za Egipt potrebujejo les čisto specijalnih dimenzij.

Konferenca nasledstvenih držav na Dunaju. Na Dunaju se sestave še tekom tega meseca konferenca držav, naslednic Avstro-Ogrske, na kateri se bo razpravljalo o ekonomskih, železniških, brzojavnih in poštinih vprašanjih. Sklepalo se bo tudi o pogodbi glede plovbe po Donavi.

Komunistično narodno gospodarstvo. Kakor znano, je moskovska vlada izdala dekret, ki je vzbudil splošno pozornost, po katerem ureja sovjetska vlada podeljevanje koncesij inozemskim akcijskim družbam in privatnim podjetnikom v svrhu eksploatacije ruskih prirodnih zakladov. Sovjetska vlada priznava koncesionarjem pravico izkoriščevanja ruskih bogastev. Tujci, ki so imeli prej koncesij, bodo za svoje delo plačani še z gotovim deležem na produktih in z raznimi, dalekosežnimi izvoznimi dovoljenji. Dobavitelji strojev itd. bodo nagrajeni s posebnimi trgovskimi privilegiji. Lastnina imeteljev koncesij ne sme biti nacionalizirana, niti rekvirirana in niti konfiscirana. Tako izgleda v praksi komunistični socializem, ki lastnim državljanom krađe zasebno lastninsko pravico, da jo more potem prodajati tujcem.

Borze 11. decembra

Beograd. Valute: franki 216 do 220, dolarji 36,60 do 36,65, lire 129 do 130,50, drahme 260 do 300, lei 50,25 do 51,50, češke krome 41 do 42, marke 49 do 49,50, levi 41 do 42, avstrijske krome 7 do 7,30, napoleonidori 120,50 do 121. Devize: London 127 do 129, Pariz 218 do 219, Zeneva 570 do 580, Solun 260 do 280, Rim 132 do 134, Praga 42 do 43, Berlin 49 do 49,75, Dunaj 6,40 do 6,60.

Vremensko poročilo.

Ljubljana 576 m nad morjem

Dan	Čas opazovanja	Stalna barometrska visina	Temperatura tla	Temperatura zraka	Vetrovi	Nabo	Počasnost
11. dec.	7. ur.	736.4	0.7	brz vetra	sneg		
11. dec.	14. ur.	736.7	0.6	"	"	"	
11. dec.	21. ur.	735.0	0.0	"	"	"	

Srednja večerajša temperatura 0.5 normalna 1.1
Vremenska napoved: Sneg.
Solnce vzhaja danes ob 7.55 zahaja ob 16.9
11. dec. ob 7. uri!
Ciklonenica: tem. 0.8 obl. pad. 11.0.
Dunaj: tem. -2.0. magla pad. 4.0.
Inozemci: tem. -3.0 obl. pad. 0.0

Šte preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsakovrstne bolečine se takoj pojavljajo? Slabost? Oj, kako tu ublažujejo bolečine in utirujejo telo masaže s Fellerjevim pravim Elza fluidom! 6 dvojnatih ali 2 veliki specijalni steklenici 42 K. Državna trošarina posebej.

Potrebovali bi odvajajoče, želodce okrepčujoče sredstvo? Poslužite se le Fellerjevih pravih Elza-kroglic! Šest kroglic 18 K. — Omot in poština posebej, a najceneje. — Eugen V. Feller, Stabica donja, Elza-trg št. 531, Hrvatska.

Dotičnik, ki je namenjen na praznik
v kavarni Krapš dočnik, naj
pa vrne tam in dobi svojega, ako se hoče
izogniti neprilicam, ker oseba je znan.

Povečane fotografije do naravne
velikosti po
raski aliki izdeluje Jos. P. Pelikan, foto-
graf, Celje. 400 10-6

**Najstarejša pleskarska in ličar-
ska delavnica** **IVAN BRICELJ**,
Dunajska cesta 16,
se priporoča. Izvršitev točna. cene zmerno.
573-14

Žre, zlatino in srebrnino
161 kupite najceneje pri trdnici 52-13
Ivan Pahiz, Ljubljana, Stari trg 20.

Dva kompletna telefonska aparata
stenska, opremljena s posebnimi varovalni-
mi proti strelam in napetemu toku (Hochspan-
nung-telephon-Apparate), popolnoma nova in
takoj uporabna i za navadno rabo i za ek-
strane itd. sta na prodaj po orig. fakturi in
vrnitvi carine. Vprašanja pod znakom «Tele-
fon» na upravo «Jutra». Znamka za odgovor.
142-14

Tehnične potrebščine
priporoča 86 12-13
Odon Koutny
Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

G. F. Jurasek
uglaševalec glasovirjev
v Ljubljani
Wolfova ulica 12.

izvršujem uglaševanja ter popravila glasovirjev in har-
monijev sp. c. ali strokovno točno in cen. 435 52-6

Prodajalka
ena za oddelek za konfekcijo in ena za
oddelek za čevlje a strokovno prakso, da
zamore samostojno voditi, se z dobrimi pogoji
tako sprejme v veletrgovini R. Star-
meok v Celju. 553 2-2

Obvestilo.
Obrečava cenj. odjemalce in p. n. občini-
stvo, da sprejemava nova cela in popravila
po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi.
Turistovski čevlji domačega iz-
delka. 523 4

Ant. in Jož. Brajer-Kapele
Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

Gradbeno podjetje
ing. Dukić in drug
Ljubljana, Resljeva cesta 9
se priporoča za vsa v to
stroko spadajoča dela.
416 30-6

ČEVLJI
na debelo in na drobno, vse vrste moški,
ženski in otroški. delavski kakor tudi naj-
finjši vseh vrst po najnižjih dnevnih
cenah se dobijo pri znani trdnici

ALEKSANDER OBLAT,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 28.
Tudi se pošilja po povzetju po vsem kraljevstvu.

Obl. konces. informacijski zavod
„**Drago Beseljak**“
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 3,
dohajlja vse kreditne in privatne informa-
cije v tu- in inozemstvu. V abonementu ter
posamezno, cene zmerno. 10 16

Poslano.

Podpisana trdnica opozarja tem potom vse interese, da nima n-
skupnega z gosp. Albertom Sandrinom, ter ne odgovarja za nje-
gova dejanja.

I. SANDRIN

trgovina usnja, Ljubljana, Mestni trg 6.

573

Pred nakupom

vsakovrstnih izdelanih oblek, jabelnih blač, površni-
kov, raglanov itd. si oglejte zalogo

Vačja
naročila
po meri.

**KONFEKCIJSKA INDUSTRIJA
FRANDE**

Sam-
na
debelo.

Ljubljana, Emonska cesta 8

460 5

Brzojavni: DERENDA, LJUBLJANA, Telefon Interurban št. 313
BRNO - PROSTEDOV (Češkoslovaška)

ter boste prepričani, da je vsestransko v kakovosti in izdelavi prva v Jugoslaviji, ter
nima nikake konkurence v svojih solidnih nizkih cenah.

== Lastna izdelovalnica perila in čevljev. ==

MARIJA TIČAR

== Ljubljana ==
Selenburgova ulica

priporoča:
Božične in novoletne razglednice
Koledarje vseh vrst
Veliko zaloga krasnih
daril 110 18

Razširjajte in naročajte dnevnik „JUTRO“!

Tvrdka Charles Princ

vjudno naznanja cenjenemu občinstvu, osobito trgovcem z
manufakturo, da se je **preselila** s svojo veletrgovino
iz dosedanjih trgovinskih prostorov na Turjaškem trgu št. 1 in
iz pisarne v Židovski ulici št. 1 v novo otvoreno trgovino

na Dunajski cesti št. 4

prejšnja gostilna „pri Bevcu“.

Priporoča se za nadaljnje cenjene obiske
z velespoštovanjem

Charles Princ.

573 2-1

Najlepše božično in novoletno darilo!

Kupite srečke Drž. razredne loterije!

Izmed 100.000 srečk jih bo v petih razredih
polovica izžrebanih! Vsaka druga srečka zadene!

Največji dobitek v najbolj srečnem slučaju je 4.000.000 kron!

Cela srečka stane 192 kron, polovica srečke
96 kron, četrtina 48 kron, osmina 24 kron.

!! Ne zamudite prilike !!

Zrebanje v prvem razredu se vrši že dne 3. januarja in dne 4. januarja 1921.

Srečke prodaja in razpošilja po pošti, če se
vpošlje znesek za naročene srečke in poštnina:

Zadružna Gospodarska banka d. d.
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 38, I. nadstr.

Prostovoljna javna dražba

se vrši dne 16. decembra t. l. na Rinski cesti št. 2/I.
Prodajale se bo: Razno pohištvo, fotografski aparati, sviten-
več mornarskih častniških oblek, otroške igrače, slike, sve-
tiljke, kopalna banja, školjka za vodovod, straniščna školjka
ura, zimska suknja, perzijska preproga, srebrnina (Alt-Wien) itd.

Naznanilo.

Cenjenim damam vjudno naznanjam, da sem po svojem pokojnem možu
prevzela krznarsko obrt
in jo bom izvršala s pomočjo poslovalje. Za nadaljnja naročila, kakor izdelovan-
je, obveznostih garancij in njih moderniziranje se najtopleje priporočam
A. ROT, krznarstvo, Ljubljana, Gradišče št. 7

F. BRUMAT
Ljubljana

426 52-10

Manufaktura in tkanine

Mestni trg 25/I.

Slovenski pisarniški koledar za l. 1921.

v tedenski skladni in v knjižni obliki je pravkar pri naslednjih ljubljanskih
trdnik izšel: 569 2 2
**ig. p. Kleinmayr & Semberg, Jugoslovanska knjigarna, L. Schwen-
ner, Narodna knjigarna, M. Tičar, A. Zeschko, Ivan Gajšek.**
Obe izdaji za ceno po 48 K sta prav okusno opremljeni in zelo praktični.

Opremljeno sobo, če mogoče s ur-
iščeta novop. ročenca. — Ceniene ponudi
na upravo «Jutra» pod „Opremljeno
sobo“. 5-7 2

Rupi se taška, še dolro onranjen
priprava za ink-
santa. Naslov se izve v upravnici «Jutra»

Jugoslovanski poslovni koledar
za leto 1921. je izšel v obliki trdozvez-
knjige 17x22 cm. Ima za vsak posameznik
dan 6x15 cm zapisovalnega prostora u
prvostranem papirju. Stane do 15. decembra
pri «Založništvu jugosl. poslovnega koledarja»
v Ljubljani K 20 —, po pošti K 2 —. Pa
15. decembra se dobi samo v knjigarnah po
K 30 —. Koledar je potreben pripomoček
za vsako pisarno. Trg. vci in knjigarne
dobé koledar s knjigotiskarskim popustom v
Jugoslovanski knjigarni v Ljub-
ljani. 574

Išče se

izobražen gospod, ki je več carinskemu in
spedijskemu poslovanju, v stalno službo.
Dolra plača po dogovoru. — Poudrba na
poštni predal 105 pod šifro „Solidno
podjetje“. 577

Družabnik

za izvršno trgovsko podjetje v Ljubljani z
okroglo 1 milijon kron se išče za takojšnje
poslovanje. — Naslov in informacije daje
Anoné in inform. zavod Drago Beseljak,
Ljubljana, Cankarjevo nabr 5 576

Usnjava se slav. občinstvu naznaniti,
da otvoriva dne 15. decembra 1920.

trgovino

**z mešanim blagom in
deželnimi pridelki**

kakor:

z moko, ovesom, kornom, žitom itd.
v Spodnji Siški, Celovška cesta 28
(Hotel Vega)

ter se cenj. občinstvu najtopleje priporoča.
Tvrdka M. Hrast in drug Anton Maver
Ljubljana-Silina. 574

Miši, podgane

in vsa golazen mora poznati, ako porablja moko
najbolje prekušeno in splošno hvatena sredstva kot:
voti podganam in mišim K 10 —, za ščurke
K 20 —, posebno močna ink ura za stenice K 12 —
uničevalce molov K 10 —. Pošilja po povzetju zavod
za eksport M. Janker, Petrinška ulica 1. Zagreb
br. 39. 581 2

Krompir

v množinah od 200 kg naprej, oddaja
družba „JODRAN“, Dunajska cesta 9
po ceni K 1-90 za kilogram. Istotam
se dobi tudi odbran krompir za krmo po
ceni 80 v za kilogram. 516 6

BALKAN

dejniška družba za mednarodne transporte.

Brzojavni naslov: Spedbalkan.

70 20

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Spedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Carinska agentura. Zavarovanja. Mednarodni prevoz. Selitve s patent. pohištvenimi vozovi na vse strani.

Prvo ljubljansko javno skladišče, spojeno s tirom južne železnice.

Največje domače spedijsko podjetje v Jugoslaviji.